

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਐਸ.ਬੀ ਕੈਪੂਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.ਜੇ ਅੱਗੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਸੀ. ਸ਼ਾਹ, - ਬਿਨੈਕਾਰ।

ਬਨਾਮ

ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ, ਵਕੀਲ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1960 ਦਾ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 1066

ਬਾਰ ਕਾਉਂਸਿਲ ਐਕਟ (1926 ਦਾ X X X V III) — ਸੈਕਸ਼ਨ 10 — ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ — ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਗਾਹਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰੱਖਣਾ — ਕੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ — ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ — ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ — ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਵਿਚਕਾਰ ਅਨੁਚਿਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ - ਕਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ- ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਏਜੰਟ- ਜਨਰਲ ਏਜੰਟ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਏਜੰਟ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਏਜੰਟ- ਹਰੇਕ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ.

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਦੇਣਦਾਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਰੋਸੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਗਾਹਕ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਤੋਂ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉੱਚੇ ਮਿਆਰ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਉੱਤੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਥੋਪਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸਾਬਕਾ ਦੁਆਰਾ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਬੋਝ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਟਾਰਨੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਉੱਚੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਾਬਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਹੀ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਸਖ਼ਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਲਈ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੈਸਾ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸਦਾ ਟਰੱਸਟੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਟਾਰਨੀ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਪ੍ਰਗਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਗਾਹਕ ਦੇ ਪੈਸੇ ਕਢਵਾ ਲਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸਦੇ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਨ ਧੋਖਾਧੜੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ, ਗਾਹਕ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਪਰਿਪੱਕ ਸਮਝ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੈਸੇ ਦੀ ਇੱਕ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਸੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਬੇਈਮਾਨੀ ਦੇ ਤੱਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤ ਸਨ ਜੋ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜੋ ਆਪਣੇ

ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੋਕਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫਿੱਟ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰ ਵਾਜਬ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਲਗਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਉਸਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਬੇਰੀਮਾ ਫਾਈਡਸ ਅਰਥਾਤ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਜਾਂ ਟਰੱਸਟੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਵਿਵਹਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, । ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਲਾਭ ਜਾਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਲਈ ਸਖਤ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਈ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉੱਚ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਗਾਹਕ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਉਸ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਵੀ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਹੈ, ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਦੇਹ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਉੱਤੇ ਬੋਝ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਕਲਾਇੰਟ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪਕੜ ਦਾ ਕੋਈ ਗਲਤ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਲਾਹ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੇਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ - ਦਰਜਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਲਾਰਡ ਮੈਕਮਿਲਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ "ਗਾਹਕ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਿਆਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ- ਉਸ ਦਾ ਮਾਲ, ਉਸ ਦੀ ਨੇਕਨਾਮੀ, ਉਸ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ, ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ। ਅਜਿਹਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਆਮ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। " ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਮੁਵੱਕਲ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਕ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਗਾਹਕ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਦਬਦਬੇ ਲਈ ਵੱਧ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਮ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਏਜੰਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ, ਪੇਸ਼ੇ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕੰਮ ਕਰਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਕੀਲ, ਕਾਰਕ ਜਾਂ ਦਲਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਵਪਾਰ, ਪੇਸ਼ੇ, ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਏਜੰਟਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਸਿਰਫ਼ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਰ ਏਜੰਟ, ਭਾਵੇਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਜਨਰਲ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ, ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਆਚਰਣ ਲਈ ਸੰਜੋਗਿਤ ਜਾਂ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਵੀ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਹ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ, ਪਰ ਆਮ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੇ ਆਮ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਏਜੰਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਏਜੰਟ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਇੱਕ ਡਿਗਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਕਸਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ

ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਏਜੰਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇੱਕਲੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਿਵੇਕ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕੁਝ ਪਲ ਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਤਰਫ਼ ਏਜੰਟ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਹੱਦ ਹੈ। ਆਮ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਏਜੰਟਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਪਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇੱਕ ਆਮ ਏਜੰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਸੀਮਤ ਜਾਂ ਬੇਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਮ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੰਮ ਜੋ ਏਜੰਟ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਨੂੰਨੀ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਏਜੰਟ ਕੋਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਫੰਡ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ "ਜਨਰਲ ਏਜੰਟ" ਇੱਕ "ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਏਜੰਟ" ਵਰਗੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਦੁਰਲੱਭ ਜੀਵ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਇੱਕ 'ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਏਜੰਟ' ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੌਂਪ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ 'ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਏਜੰਟ' ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਏਜੰਸੀ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਦੁਰਲੱਭ ਘਟਨਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦੀ ਹੱਦ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਏਜੰਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਡਕਸ ਫੈਕਟੀ (ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਕ) ਬਲਕਿ ਡੋਮਿਨਸ ਰੀਰਮ (ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ), ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ਸ਼ਬਦ "ਆਮ" ਅਤੇ "ਯੂਨੀਵਰਸਲ" ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। "ਆਮ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ "ਯੂਨੀਵਰਸਲ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਸਭ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਜੇ ਜਨਰਲ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਨਰਲ ਏਜੰਸੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਦਿਰਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਤਰਨਾਕ ਸੰਸਥਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਏਜੰਟ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਸੀ. ਸ਼ਾਹ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ।

ਟੀ.ਐਨ. ਭੱਲਾ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ।

ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਐਨ.ਐੱਲ. ਸਲੂਜਾ ਰਾਹੀਂ, ਰਾਜ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਡੀ.ਐਸ.ਨੇਹਰਾ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ, ਕੌਂਸਲ ਲਈ।

ਐਚ.ਆਰ. ਸੋਢੀ, ਅਤੇ ਯੂ.ਐਸ. ਸਾਹਨੀ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.-ਇਹ ਕੇਸ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਸੀ. ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ, 1926 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਠਿਆ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ 25 ਜਨਵਰੀ, 1958 ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਦੋ ਕੇਸ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਸਨ। 1951 ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰ: 802 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 8 ਮਈ, 1952 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਆਫ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ਜ਼, ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਰੁਪਏ 580/12/- ਦੀ ਰਕਮ ਜੱਜ, ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼, ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ। 1951 ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 49 ਵੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ 7 ਅਗਸਤ, 1951 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁੰਦਰ ਲਾਈ, ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਸਬ-ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 700 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਉਸ ਦੇ ਕਰੈਡਿਟ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਰਕਮਾਂ ਕੁੱਲ ਰੁਪਏ 1,280/12/- ਕਢਵਾ ਕੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਰਕਮ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਹ ਰਕਮ ਜੂਨ, 1952 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਢਵਾ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖ ਲਿਆ। ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 19 ਨਵੰਬਰ 1957 ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਮਿਤੀ 12 ਜੂਨ 1959 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਰਕਮ ਕਢਵਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਉਸ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਗਾਹਕ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਗ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ 1,500 ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਦੋ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਪੈਸਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਤੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਫੀਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਰਕਮ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਹਰ ਸੰਭਵ ਖੋਜ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਰਿਕਾਰਡ ਲੱਭਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਰੁ. 1,280/12/- ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

- (1) 1951 ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰ: 405, ਮੇਹਰ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਗੁਪਤਾ ਬੁਰਦਰਜ, ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਈ.ਐਲ. ਤਨੋਜਾ, ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਸਬ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ (ਅਤੇ ਇਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ) ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ।
- (2) ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 949 ਆਫ 1951, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੇਖੀ, ਸਬ-ਜੱਜ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ।
- (3) ਸ਼ਿਵ ਨਰਾਇਣ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਸੀ. ਸ਼ਾਹ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਮਰਕੈਂਟਾਈਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2010 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੰ 422।

ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਪੀਲ ਡਰਾਇੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਫੀਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗਲਤਫਹਿਮੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਰੁੱਧ ਝੂਠੀ ਅਤੇ ਬੇਤੁਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੁੰਦਲਾ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਇਸ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਪੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕਢਵਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜਾਂ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ, ਉਸ ਨੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ:-

“ਕਿ ਤੁਸੀਂ—ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਦਿੱਲੀ- 1951 ਤੋਂ 1958 ਦੇ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਸੀ. ਸ਼ਾਹ, ਕਟੜਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਰਾਏ, ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਕ, ਦਿੱਲੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ।, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਸੀ. ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕਰਮਵਾਰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 580-12-0 ਅਤੇ ਰੁ. 700 ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਕਰਕੇ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਸੀ. ਸ਼ਾਹ ਦੁਆਰਾ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 19 ਨਵੰਬਰ, 1957 ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ:-

(1) ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 802 ਆਫ਼ 1951 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 8 ਮਈ, 1952 ਨੂੰ ਜੱਜ, ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ, ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ।

(2) 1951 ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 49 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 7 ਅਗਸਤ, 1951 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ, ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਸਬ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੈਂ ਕੁਝ ਸਮੱਗਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ. 1 ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੈਸਜਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਸੀ. ਸ਼ਾਹ, ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ 27 ਫਰਵਰੀ, 1954 ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 1951 ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 802 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੱਜ, ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼, ਦਿੱਲੀ ਨੇ 2 ਮਈ 1952 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸੀ।, (ਮੈਸਰਸ ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ ਰਾਮ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਸੀ. ਸ਼ਾਹ), ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ 4 ਮਾਰਚ, 1954 ਨੂੰ ਰੁਪਏ 580/12/- ਦਾ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ, ਦਿੱਲੀ 'ਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਚੈੱਕ, ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਰਿਫੰਡ ਦੀ ਰਕਮ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਸਦੇ ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਰੁਪਏ 580/12/- ਦਾ ਚੈੱਕ 4 ਮਾਰਚ, 1954 ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ 'ਤੇ ਇਹ ਚੈੱਕ ਸਨਮਾਨਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦਰਾਜ਼, ਅਰਥਾਤ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲਈ ਕੋਈ ਫੰਡ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ 6 ਰਸੀਦ ਹੈ, ਮਿਤੀ 18 ਜੂਨ, 1952 ਨੂੰ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੁਆਰਾ, ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਲਈ, 700 ਰੁਪਏ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਰਕਮ ਕਢਵਾਉਣ ਦਾ ਸਬੂਤ। ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਨੇ 19 ਨਵੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੋ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਵਕੀਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਦੋ ਰੁਪਏ 700 ਅਤੇ ਰੁ. 580/12/- ਦੀ ਰਕਮ ਕਢਵਾਈ ਸੀ ਜੋ ਉਸਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਟਰੱਸਟ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਪਏ ਸਨ। ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਜੋਖਮ 'ਤੇ ਕਨੂੰਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 806/4/9 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਖਾਤਾ-ਬੁੱਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਈ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਖਾਤੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਰੁਪਏ 806/4/9 ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਗੁੰਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲੇਖਾ-ਬੁੱਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ 806/4/9 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਐਡਵੋਕੇਟ ਤੋਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ

ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਜਦੋਂ 21 ਨਵੰਬਰ, 1959 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਚਾਰਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣਾ ਲਿਖਤੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਲਜ਼ਾਮ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਆਪਣੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਆਪ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਦੋ ਰਕਮਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਚੈੱਕ 580/12/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਕੈਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਹ ਰਕਮ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ. 7 ਦੇ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਨੋਟਿਸ 19 ਨਵੰਬਰ, 1957 ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 25 ਜਨਵਰੀ, 1958 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਕਦੇ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਮੰਨਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਫੀਸ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਆਦਿ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ 806/4/9 ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ, ਬਕਾਇਆ ਸਨ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਰਕਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਖਾਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖਾਤਾ-ਬੁੱਕਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਕਲਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ. 9 ਤੋਂ ਸੀ. 17 ਹਨ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਲੰਮੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੋ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਰਕਮਾਂ ਕਢਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਹੋਰ ਕੇਸ ਹੋਰ ਕੇਸ ਕੀਤੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ (ਉਰਫ ਹਰਸ਼ਦ ਲਾਲ) ਉਸ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 1953 ਤੱਕ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਿਫਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ 'ਤੇ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਅਟਾਰਨੀ ਜਾਂ ਮੁਖਤਾਰ-ਏ-ਆਮ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੇਹਰ ਚੰਦ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਫੀਸ 806/4/9 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਕੱਟ ਲਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਨੋਟਿਸ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ. 7 ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ 806/4/9 ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੈੱਕ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਸੀ. 2 ਦੀ 1954 ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 1957 ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨੋਟਿਸ ਤੱਕ, ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਕਿ ਉਹ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਉਸਨੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸ ਦੀ ਫੀਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਿੱਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਦੋ ਰਕਮਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਚੈੱਕ, ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਸੀ. 2 ਰੁਪਏ 580/12/- ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੂੰ 700 ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਭੇਜਣ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਜੁਬਾਨੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਉਹ 1943 ਤੋਂ 1953 ਤੱਕ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ 1953 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੌਰਾਨ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਆਪਣਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦਾ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਦੇਖਦਾ ਸੀ। 806/4/9 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਰਕਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁ. 246/12/9 ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਬਕਾਏ ਸਨ।

ਦਿੱਲੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਮਰਕੈਂਟਾਈਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਰੁ. 50 ਦੀ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 25 ਜਾਂ 30 ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਲਗਭਗ ਸੱਠ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 50 ਰੁਪਏ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ 330 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਟੇਨਰ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ 35 ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮਿਲਣੇ ਸਨ। ਦਿੱਲੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਮਰਕੈਂਟਾਈਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੁਰਸਕਾਰ 1,325 ਰੁਪਏ ਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਆਫ ਅਪੀਲ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਫੀਸ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਪੀਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਉਸਦੀ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਉਸਨੇ ਇੱਕ, 110 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। 50 ਰੁਪਏ ਦੀ ਫੀਸ ਜੋ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ 806/4/9 ਰੁਪਏ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਜੋੜ ਅਤੇ ਤੱਤ ਹੈ।

ਆਰ.ਡਬਲਯੂ. 1 ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ 1940 ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਮੁਵੱਕਿਲ ਬਣਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਜਨਰਲ ਅਟਾਰਨੀ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ 1,500 ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਦੋ 580/12/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਰੁ. 700 ਦੀਆਂ ਦੋ ਰਕਮਾਂ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਲਈ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਇਹ ਬੇਨਤੀ 1952 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ, , ਮਿਤੀ 27 ਫਰਵਰੀ, 1954, ਨੱਥੀ ਚੈੱਕ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ. 2, ਰੁਪਏ 580/12/- ਸੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫਰਵਰੀ, 1954 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ 700 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜੋ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ. 1 ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ। 580/12/- ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਦੀ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਚਿੰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਸਾਥੀ ਵੀ ਸਨ। ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 580-12-0 ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਮੈਸਰਜ਼ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਸੀ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਯੋਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ-

“ਹਰਸ਼ਦ ਲਾਲ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਚੈੱਕ ਕੈਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।”

ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 580-12-0 ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜਿਸਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਾਰੀਫ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਜਾਅਲੀ ਚੈੱਕ ਕਿਉਂ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਹ ਅਤੇ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸਨਮਾਨਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਚੈੱਕ 4 ਮਾਰਚ, 1954 ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ 27 ਫਰਵਰੀ, 1954 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੈਕ ਦੀ ਜਾਅਲੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਚੈਕ ਕਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ' ਅਤੇ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਅਜਿਹਾ ਚੈਕ ਕਿਉਂ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੇ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਮੈਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਇੱਕ ਗਲਤ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਲੁਭਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਲਈ, ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ, ਜਿਸਦਾ ਅਬ ਇਨੀਸ਼ਿਓ ਸੀ, ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਜੋਖਮ ਹੈ। ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਹੋਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਸਮਝਣ ਯੋਗ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਝੂਠਾ ਚੈਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ। 1 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਪੈਸੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਉਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਜੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੱਚੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਿਸੇ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਅੰਕਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1,280/12/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਨੂੰ ਸ਼ਿਵ ਨਰਾਇਣ ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਲੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਮਰਕੈਂਟਾਈਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਫੀਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 1954 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 1952 ਵਿੱਚ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਬਿਨੈਕਾਰ 1952 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਰਕਮ ਦੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ 1952 ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ। 1 ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਾਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਕਿ ਚੈਕ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਯੋਜਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਚੈਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਿਖਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨੈਕਾਰ ਤੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕਢਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦੋ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਕੇਸ ਡਾਇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਆਮਦਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਉਸਦੇ ਕਲਰਕ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਾਨੀ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਖਾਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਜੋ ਦਰਸਾ ਸਕੇ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਫੀਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਮਦਨ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਟਰਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਖਾਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਢੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1,280-12-0 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਉਹਨਾਂ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਦੁਆਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਫੀਸਾਂ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ

ਅਗਲੀਆਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਕਿਸੇ ਲਿਖਤੀ, ਰਸਮੀ ਜਾਂ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਿਨੈਕਾਰ 1953 ਤੱਕ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਕਿ ਇਹ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੁਣ ਬਿਨੈਕਾਰ ਸ਼ੱਕ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ, ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਸਕਰਣ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੱਤਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਉਸਦੇ ਪੱਤਰ 'ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਸੀ. 1' ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹਾ ਸਮਝੌਤਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਚੈਕ ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ C. 1, ਅਤੇ ਚੈਕ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਤੋਂ ਚੈਕ ਭੇਜਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਬੋਲੀ 'ਤੇ ਝੂਠਾ ਚੈਕ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ, ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਸੀ. 1, ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਤੋੜ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਬੋਲੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜਾਅਲੀ ਚੈਕ ਭੇਜਣ ਲਈ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਇਹ ਅਸਪਸ਼ਟ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਫਿਰ 1,280-12-0 ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜੇ ਵੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਲਗਭਗ 'ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ।

ਦਿੱਲੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਮਰਕੈਂਟਾਈਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੁ. 330 ਦਾ ਰਿਟੇਨਰ ਵਜੋਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਰੁਪਏ 35 ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸੱਠ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਰ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਮਾਮੂਲੀ ਰਕਮ 580-12-0 ਦਾ ਚੈਕ ਸੀ ਨੂੰ ਰਿਟਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਚੁੱਪ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਫੀਸ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਝੂਠੀ ਹੈ ਕਿ 1,280-12-0 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਮਰਕੈਂਟਾਈਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸ਼ਿਵ ਨਰਾਇਣ ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਫੀਸ ਦੁਆਰਾ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਢੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨੀਏ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਹੋਰ ਯਤਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੰਮੀ ਚੁੱਪੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜੁਬਾਨੀ ਮੰਗਾਂ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਰਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਵਤੀਰੇ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਲਾਚਾਰੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਆਸ ਵਿੱਚ ਸਬਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਜੁਬਾਨੀ ਭਰੋਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਹ ਬਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ 1957 ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨੋਟਿਸ ਆਫ਼ ਡਿਮਾਂਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਤੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਦ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੁਵੱਕਲ ਉੱਤੇ

ਨਿੱਜੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਕ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਮੁੱਕਿਲ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਬਦਬੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਮੈਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਵਕੀਲ ਕੋਲ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਅਟੱਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਸੀ।

ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਢੀ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਵੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਜਨਰਲ ਅਟਾਰਨੀ ਵਜੋਂ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੇ ਰਾਹੀਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਕਿ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਕਢਵਾਏ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਦੇ ਜਨਰਲ ਅਟਾਰਨੀ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਜਨਰਲ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਜਨਰਲ ਅਟਾਰਨੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਰਣਨ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਏਜੰਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ, ਪੇਸ਼ੇ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕੰਮ ਕਰਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਕੀਲ, ਕਾਰਕ ਜਾਂ ਦਲਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਏਜੰਟ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਵਪਾਰ, ਪੇਸ਼ੇ, ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। (ਏਜੰਸੀ, ਬਾਰ੍ਹਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 2 'ਤੇ ਬੋਸਟੇਡ ਦੇਖੋ।) ਆਮ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਏਜੰਟਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਸਿਰਫ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਹੱਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਰ ਏਜੰਟ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਜਨਰਲ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ, ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਆਚਰਣ ਲਈ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਇਤਫਾਕਿਕ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਆਮ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੇ ਆਮ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇ। (ਏਜੰਸੀ, ਬਾਰ੍ਹਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 56 'ਤੇ ਬੋਸਟੇਡ ਦੇਖੋ।) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਏਜੰਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਏਜੰਟ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਇੱਕ ਡਿਗਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਕਸਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਏਜੰਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਵਿਵੇਕ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਏਜੰਟ ਕੋਲ ਇੱਕਲੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਿਵੇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕੁਝ ਪਲ ਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਏਜੰਟ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਹੱਦ ਹੈ। ਆਮ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਏਜੰਟਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਪਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇੱਕ ਆਮ ਏਜੰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਸੀਮਤ ਜਾਂ ਸੀਮਾ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਆਮ ਕੀ ਹੈ, ਕੰਮ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਏਜੰਟ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਜਨਰਲ ਏਜੰਸੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਦਾ ਇੱਕ ਆਮ ਏਜੰਟ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਵੰਡਣ ਜਾਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ

ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸੀ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ "ਜਨਰਲ ਏਜੰਟ" ਇੱਕ "ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਏਜੰਟ" ਵਰਗੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਦੁਰਲੱਭ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਇੱਕ 'ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਏਜੰਟ' ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੌਂਪ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ 'ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਏਜੰਟ' ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਏਜੰਸੀ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਦੁਰਲੱਭ ਘਟਨਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਸਟੋਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਮਾਸਟਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਡਕਸ ਫੈਕਟੀ (ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਕ) ਪਰ ਡੋਮਿਨਸ ਰੀਰਮ (ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ), ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ਸ਼ਬਦ "ਆਮ" ਅਤੇ "ਯੂਨੀਵਰਸਲ" ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। "ਆਮ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ "ਯੂਨੀਵਰਸਲ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਸਭ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਜੇ ਜਨਰਲ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਰ ਪੂਰਣ-ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਨਰਲ ਏਜੰਸੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਦਿਰਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਤਰਨਾਕ ਸੰਸਥਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਏਜੰਟ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਏਨੀ ਵਿਆਪਕ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ, ਏਜੰਟ, ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ, ਮੰਨਣਾ ਤਰਕਹੀਣ ਅਤੇ ਬੇਤੁਕਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਢੀ ਦੀ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜਾਂ ਹਰਸ਼ਦ ਕੁਮਾਰ, ਜਨਰਲ ਏਜੰਟ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਉਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੋਲ 1952 ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਸੇ ਉੱਤੇ ਅਟਾਰਨੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਇਹ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 700 ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹਾ ਘੱਟ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ- ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਫੀਸ, ਉਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ 1,280-12-0 ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜੂਨ, 1952 ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਪੈਸਾ ਵਾਪਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੇਸ ਲੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੱਕਦਾਰ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅਖੌਤੀ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਫੀਸਾਂ ਜਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਬਿੱਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਦੇਣਦਾਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਰੋਸੇ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਇੱਕ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਉੱਚੇ ਮਿਆਰ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਉੱਤੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਥੋਪਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸਾਬਕਾ ਦੁਆਰਾ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਵਕੀਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬੋਝ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਉੱਚੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ

ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਾਬਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਹੀ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਸਖ਼ਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਲਈ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੈਸਾ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸਦਾ ਟਰੱਸਟੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਟਾਰਨੀ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਗਟ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਗਾਹਕ ਦੇ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਨ ਧੋਖਾਧੜੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ, ਗਾਹਕ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਪਰਿਪੱਕ ਸਮਝ ਕੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੈਸੇ ਦੀ ਇੱਕ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਸੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਬੇਈਮਾਨੀ ਦੇ ਤੱਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸਨ, ਜੋ ਜਾਇਜ਼ ਸਨ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਇੱਕ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੋਕਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਯੋਗ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਾ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰ ਵਾਜਬ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਲਗਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਬੇਰੀਮਾ ਫਾਈਡਸ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਵਿਵਹਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਜਾਂ ਟਰੱਸਟੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਡੇਰਸਨਲ ਲਾਭ ਜਾਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਈ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਉੱਚੇ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਾਹਕ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਉਸ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਵੀ, ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਦੇਹ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਉੱਤੇ ਬੋਝ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਲਾਇੰਟ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪਕੜ ਦਾ ਕੋਈ ਗਲਤ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ। ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਲਾਹ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੇਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ - ਰੈਂਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਲਾਰਡ ਮੈਕਮਿਲਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, "ਗਾਹਕ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਹੱਥ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਿਆਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ- ਉਸਦਾ ਮਾਲ, ਉਸਦੀ ਸਾਖ, ਉਸਦੀ ਖੁਸ਼ੀ, ਅਤੇ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ। ਅਜਿਹਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਆਮ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।" (ਵਿਡ ਦ ਐਥਿਕਸ ਆਫ ਐਡਵੋਕੇਸੀ ਨੂੰ ਜੁਰੀਸਪ੍ਰੂਡੈਂਸ ਇਨ ਐਕਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 317 ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ।) ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀਆਂ ਤੋਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕਨ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਇੱਕ ਆਮ ਗਾਈਡ ਵਜੋਂ ਹੈ-

"ਵਕੀਲ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਗਾਹਕ ਦੇ ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਟਰੱਸਟ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਦੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵਕੀਲ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਵੀਡ ਗਰੇਸਲੇ ਬਨਾਮ ਮੌਸਲੇ (1), ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਵਾਈ. ਸਵਿਨਬੈਂਕਸ, ਰੀ ਸ਼ੈਕਸ (2)) ਵਿਚ ਸਟਾਕਟਨ ਵਿ.ਫੋਰਡ (3), ਨੈਲਸਨ, ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਅਟਾਰਨੀ ਅਤੇ ਕਲਾਇੰਟ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ, ਜਾਂ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਜਾਂ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਕੁਝ ਹੋਰ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ, ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਖਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ; ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਨੁਸਾਰੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਚੌਕਸ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤੀ ਹੋਣਾ, ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

ਇਕੁਇਟੀ ਜੁਰੀਸਪ੍ਰੂਡੈਂਸ (ਤੀਜਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਐਡੀਸ਼ਨ) 'ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿਚ ਜਸਟਿਸ ਸਟੋਰੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

"ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਲਾਇੰਟ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਉਸਦੇ ਚੰਗੇ ਸੁਭਾਅ, ਉਦਾਰਤਾ, ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੇ ਫਾਇਦੇ, ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। * * * * ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਗਾਹਕ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਜੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ, ਜਾਂ ਇਨਾਮ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ; * * * * ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਤੋਹਫ਼ਾ ਗਾਹਕ ਦਾ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰਭਾਵਹੀਣ ਕੰਮ ਸੀ।

(ਵੀਡੀਓ ਪੈਰਾ 310, ਪੰਨਾ 129)।

ਟਾਈਰੇਲ ਬਨਾਮ ਬੈਂਕ ਆਫ ਲੰਡਨ (4) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਵੈਸਟਬਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਸਮਾਜ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਨਾਲੋਂ ਇੱਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਲੋੜ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।"

ਦੁਬਾਰਾ, ਲਾਰਡ ਮੈਕਮਿਲਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਲਈ-

"ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ਾ ਆਪਣੀ ਸਹੀ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ਾ ਇਸਦੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਣਲਿਖਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ

ਹੈ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਆਚਰਣ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਬਾਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੋਡ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਇਸਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਿਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਵਕੀਲ ਦਾ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਪ੍ਰਤੀ ਫਰਜ਼, ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਤੀ ਫਰਜ਼, ਅਦਾਲਤ ਪ੍ਰਤੀ ਫਰਜ਼, ਰਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਫਰਜ਼ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪ੍ਰਤੀ ਫਰਜ਼ ਹੈ। * * * ਉਲੰਘਣਾ ਮਾਣਯੋਗ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜੋ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਐਡਵੋਕੇਟ 'ਤੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਨੈਤਿਕ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।" (ਵਕਾਲਤ ਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖੋ, ਜੁਰੀਸਪ੍ਰੂਡੈਂਸ ਇਨ ਐਕਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 319 ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ)।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹੁਕਮ ਹਨ। ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਲਈ ਮੈਂ ਰੀ 'ਐਮ', ਇੱਕ ਐਡਵੋਕੇਟ (5), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ-

“ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ 'ਐਮ' ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕ ਦੇ ਪੈਸੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਵਾਜਬ ਫੀਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - "ਫੀਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ 'ਐਮ' ਨੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਵਾਜਬ ਫੀਸ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਫੀਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੇ ਗਾਹਕ ਦੀ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਇੱਛਾ ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਿਰਸ਼ਟੀਕੋਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਉੱਚ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਮਿਆਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਰ ਉਹ ਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੋਰਸ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਏਜੰਟਾਂ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (6) ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ 'ਜੀ' ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ, ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ 'ਸਾਧਾਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਆਚਰਣ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰੁਤਬੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਅਸਮਰਥਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਦੂਜੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੁੜੇ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜੋੜਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਚਰਿੱਤਰ-■•...• ■•...ਉਹ (ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ) ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ "ਉਸਨੂੰ ਇੰਨਾ ਸਮਾਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉੱਚੇ ਮਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਹਟਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਪੇਸ਼ੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ' ਤਾਂ ਉਹ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

ਮੈਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ

ਬਿਨਾਂ ਫੰਡ ਕਢਵਾ ਲਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਜਾਅਲੀ ਚੈੱਕ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਖਾਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਐਸ.ਬੀ ਕੈਪੂਰ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਵੀ

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਜੀਵ ਮਿਤਲ (ਅਨੁਵਾਦਕ)